

Oslo

Områdesatsingene i Oslo

***Ny finansieringsmodell for arbeidsinkludering
av innvandrere med lav formell kompetanse***

1: Mandat for konseptfasen

Prosjekteier: NAV Bjerke

Prosjektleder:

Prosjektnummer i økonomisystemet

Vedtatt av:

Dato:

1. BAKGRUNN OG BEGRUNNELSE FOR Å STARTE EN KONSEPTFASE

1.1. Hvilke behov skal dekkes?

Behovet som ligger til grunn for forslaget, er todelt:

Vi har over lengre tid erfart at det eksisterende tiltaks- og tjenestetilbudet i NAV og VO ikke treffer innvandrere med lav formell kompetanse sine behov godt nok.

Flere studier viser indikasjoner på at NAV-brukere med ikke-vestlig innvandrerbakgrunn har adgang til et smalere tjenestetilbud og får dårligere kvalitet på kurs, praksisplass og oppfølging enn andre brukere (se blant annet Djuve & Tronstad, 2011). Særlig strever saksbehandlere med å finne egnede tilbud for deltakere med svake norskferdigheter og lav kompetanse (Riksrevisjonen, 2019; Sandbæk & Djuve, 2012; Djuve & Tronstad, 2011).

En sentral utfordring som trekkes fram, er at NAVs arbeidsmarkedstiltak ikke er tilstrekkelig tilpasset denne målgruppa. Her framstår mangelen på tilpassede tilbud som en sentral utfordring, blant annet fordi mange av NAV-tiltakene krever norskferdigheter på et høyere nivå enn det denne målgruppa typisk har. Disse brukerne har rett på grunnskoleopplæring, men klarer i mange tilfeller ikke å fullføre eller få utbytte av skolegangen. Dette fører til at de blir værende i voksenopplæringen og mottar sosialhjelp.

Vi ser derfor behov for å utvikle bedre løsninger for kvalifisering og arbeidsinkludering av innvandrere med lav formell kompetanse.

På den andre siden ønsker vi å teste om vi, ved å ta i bruk nye finansierings- og utviklingsmodeller, vil nå ut til et annet og bredere leverandørmarked, herunder sosiale entreprenører. Formålet med dette er å se på om disse kan bringe inn nye løsninger og alternativ metodikk, som kan supplere og forbedre det offentlige tjenestetilbudet. Tidligere erfaringer i delprogrammet, ikke minst gjennom pilotprosjektet *Vegetar Ekspresen*, har gitt oss indikasjoner på at det er tilfellet.

Erfaring med anskaffelse og gjennomføring av en slik avtale vil ha overføringsverdi også i utviklingen av tilbud for andre målgrupper. I tillegg vil erfaringer vi gjør oss gjennom prosjektet ha nytteverdi for andre offentlige aktører som ønsker å prøve ut om effektkontrakter kan være et hjelpemiddel for å få bedre resultater eller løse sosiale utfordringer.

Vi ser derfor behov for å skaffe oss erfaring med bruk av nye finansierings- og utviklingsmodeller som effektkontrakter eller lignende, som virkemiddel for å løse sosiale problemer.

Innsiktsarbeid og kunnskap som søknaden bygger på

I forkant av denne søknaden har vi deltatt på Effektlab – en læringsarena i form av seks digitale samlinger, arrangert av KS, Impact StartUp, sentrale aktører og et knippe sosiale entreprenører. Effektlab er en arena for erfaringsutveksling og handling, der målet er å utforske og lære mer om hva som skal til for å lykkes med å få til gode løsninger for samarbeid med, og kjøp av tjenester fra, sosiale entreprenører. Impact StartUp er Ferd Sosiale Entreprenørers program, som hjelper sosiale entreprenører ut av startgropa med mål om å bli gode samarbeidspartnere for offentlig sektor.

Det er tidligere gjennomført et innsiktsarbeid i regi av NAV Bjerke og Stovner, som et prosjekt under delprogram sysselsetting. Prosjektet ble avsluttet i 2021.

Konklusjonen den gangen var at dette var et område som potensielt kunne ha store gevinster, men at partene i delprogrammet på det tidspunktet ikke var klare for å gå aktivt inn i å teste ut en slik prosess.

Prosjektet trekker også veksler på erfaringene fra oppbyggingen og videreutviklingen av prosjektet Vegetar Ekspresen. Prosjektet ble skilt ut fra #Romsås jobbskap da det ble vurdert å ha meget godt potensiale for å utvikle en modell for samskaping mellom det offentlige og sosiale entreprenører. Ved å bruke «gratis skolemat» som eksempel, er tanken å synliggjøre hvordan kommunen kan se ulike deler av kommunebudsjettet i sammenheng, ved å fremme arbeidsinkludering av innbyggere som ellers ville hatt vansker med å få fotfeste i arbeidsmarkedet gjennom kjøp av tjenester fra sosiale entreprenører som ansetter sårbare målgrupper.

Siden sosiale entreprenører har andre forutsetninger enn vanlige markedsaktører, er det ofte vanskelig for disse å nå opp som leverandører i offentlige anskaffelsesprosesser. Ferds veileder om offentlig sektors samarbeid med sosiale entreprenører peker på mulighetene for å skape sosial merverdi og innovasjon nettopp gjennom offentlige anskaffelser, ved å aktivt bruke det handlingsrommet som ligger i anskaffelsesregelverket. Vi ser at regelverket åpner for å gi sosiale entreprenører innpass i levering av varer og tjenester til det offentlige i vesentlig større utstrekning enn det som gjøres i dag. Gjennom å teste ut anskaffelse og gjennomføring av en effektkontrakt ønsker vi å bidra til å utforske noe av det potensialet som ligger i dette handlingsrommet.

1.2. Hvilke endringer skal prosjektet skape?

Endringene vi ønsker å oppnå i prosjektet, speiler det todelte behovet som ligger til grunn for søknaden:

1. **Utforske alternative tilbud for målgruppen *Innvandrere med svake norskferdigheter og lite skolegang*, som det over tid ha vist seg vanskelig å treffe med det eksisterende tiltaksapparatet**

og

2. **Skaffe erfaring med og kunnskap om bruk av nye finansierings- og utviklingsmodeller som virkemiddel for å skreddersy tjenester til spesifikke målgrupper, for å få bedre resultater eller løse sosiale utfordringer**

1.3 Krav og føringer av betydning for konseptfasen

31.1.2023 ble vi innvilget tilskudd på inntil 1 000 000 kroner til nye finansierings- og utviklingsmodeller for å løse sosiale problemer fra Arbeids- og velferdsdirektoratet for tiltaket «Uttesting av finansierings- og utviklingsmodell for arbeidsinkludering av innvandrere med lav formell kompetanse». Av de tildelte midlene skal 600 000 kroner gå til 50% stilling som prosjektleder, og 400 000 kroner til veiledning i form av

konsulentbistand på utforming og anskaffelse av effektkontrakt. Utprøving av effektkontrakter er dermed et område som er prioritert av Arbeids- og velferdsdirektoratet i 2023.

Prosjektet er rettet spesifikt inn mot delprogram sysselsettings satsingsområde *Jobbskaping og inntektssikring*, og bygger på erfaringer og innsiktsarbeid fra andre prosjekter i delprogrammets portefølje. Vi mener prosjektet representerer en viktig videreutvikling innen det aktuelle innsatsområdet.

2. BESKRIVELSE AV KONSEPTFASEN

2.1. Leveranser fra konseptfasen

Vi er per 25. april i prosess med å ansette prosjektleder og med å anskaffe konsulenttjenester som kan bistå med kompetanse på effektkontrakter og lignende finansieringsmodeller. 50 % av prosjektlederstillingen er finansiert av tilskuddskuddsmidler fra Arbeids- og velferdsdirektoratet. Vi vil i denne søknaden søke delprogrammet om midler til å dekke de resterende 50%. Prosjektleder vil følge opp arbeidet knyttet mot samarbeidspartnere, og være ansvarlig for å koordinere gjennomføringen av forsøket.

Det er opprettet en prosjektgruppe med representanter fra partene: NAV Bjerke, NAV Grorud, NAV Tiltak Oslo, Rosenhof Voksenopplæring og programkontoret. Prosjektgruppen har jobbet tett sammen over tid og har etablert en god felles forståelse for prosjektets målsettinger og målgruppe. Vi opplever at vi i prosjektgruppen har opparbeidet en meget god dynamikk og gjensidig tillit, og at vi utfyller hverandre faglig. NAV Tiltak Oslos rolle vil særlig være knyttet til prosessene med anskaffelse av konsulentbistand på effektkontrakt og selve effektkontrakten.

Vi har opprettet dialog med Ferd sosiale entreprenører. De har vist interesse for prosjektet, og er positive til å gå inn som sosial investor i effektkontrakten. Vi vil prioritere å inngå en intensjonsavtale innen utgangen av juni 2023.

Innen utgangen av november 2023 er planen å gjennomføre en dialogkonferanse for aktører som jobber med målgruppen og eventuelt lignende målgrupper, og som vil kunne være mulige tilbydere i en eventuell konkurranse om effektkontrakt på kvalifisering og arbeidsinkludering av innvandrere med lav formell kompetanse. Målet med dialogkonferansen vil være både å informere markedet, og å innhente kunnskap om eksisterende løsninger og idéer som kan være aktuelle å teste ut eller videreutvikle gjennom en effektkontrakt. Slik kunnskap om markedet vil kunne legge grunnlaget for en eventuell kontraktutlysning. I dette arbeidet ønsker vi å samarbeide med LUP (leverandørutviklingsprogrammet), som har gitt uttrykk for at de er interessert i og har mulighet for bistå oss i prosessen.

Vi vil også innhente internasjonale erfaringer med bruk av effektkontrakt i tilbud for lignende og tilsvarende målgrupper.

På bakgrunn av gjennomført forarbeid og dialog med markedet, vil vi utarbeide konkurransegrunnlag og kunngjøre konkurranse, med mål om inngåelse av effektkontrakt senest innen utgangen av april 2024. Gjennomføringen av kontrakten vil da være hovedleveransen for neste fase i prosjektet

(gjennomføringsfasen), slik at vi får testet finansierings- og utviklingsmodellen vi lander på.

Når konkurransen er utlyst, vil vi planlegge og forberede for aktivt informasjonsarbeid og rekruttering av deltakere, da dette erfaringsmessig er en prosess som krever en del tid og ressurser.

2.2 Tidsramme og ressursbehov

Tidsramme og fremdriftsplan for konseptfasen

Tidsrom	Planlagte aktiviteter
April – mai 2023	Anskaffe konsulentbistand på utforming og anskaffelse av effektkontrakter
Mai – juni 2023	Inngå intensjonsavtale med Ferd sosiale entreprenører
Mai – juli 2023	Ansette prosjektleder
September - november 2023	Planlegge og gjennomføre dialogkonferanse
November – desember 2023	Utarbeide konkurransegrunnlag med kontraktsvilkår og kravspesifikasjon/behovsbeskrivelse, herunder: <ul style="list-style-type: none">- definere kriterier for måloppnåelse og tilbakebetaling
Desember 2023 – februar/mars 2024	Gjennomføre anskaffelse av effektkontrakt: <ul style="list-style-type: none">- Kunngjøring- Tilbudsevaluering- Valg av leverandør
Ca. februar 2024	Søke om gjennomføringsfase for prosjektet
Januar – mars 2024	Planlegge/forberede rekruttering av deltakere
Innen utgangen av april 2024, gjerne tidligere	Inngå effektkontrakt
Fra ca. mars/april 2024	Aktivt informasjonsarbeid og rekruttering

Ressursbehov

Kostnadselement	Pris og tidsbruk	Kostnad
50 % av lønnsutgifter til prosjektleder i 100 % stilling	50 % lønnsutgifter til prosjektleder over ett år (perioden juni 2023 – mai 2024)	NOK 600 000,-
Gjennomføring av workshops, kunnskapsdeling og erfaringsutveksling på tvers av partene	Beverting mm. til ca. 2 – 3 arrangementer med 10 – 15 deltakere hver gang	NOK 50 000,-
Studietur	Som del av innsiktsarbeid om internasjonale erfaringer med effektkontrakter ønsker vi at prosjektgruppa og eventuelt andre relevante ressurser skal kunne dra på studietur	NOK 150 000,-
Egenandel: Deltakelse i prosjektgruppe for gjennomføringen av prosjektet	Hver av de involverte partene har lagt ned et betydelig antall arbeidstimer i prosjektet allerede. Enhetsledere/ rektor har også brukt en del tid på dette arbeidet. I tillegg har NAV-veiledere og lærere brukt noe tid på kvalitetssikring av målgruppe- og behovsforståelse som en del av forarbeidet til	NOK 200 000,-

	prosjektet. Partene vil fortsette å delta aktivt med sine ressurser også utover i prosjektet.	
Estimerte kostnader totalt		NOK 1 000 000,-
Estimert egenandel	20 %	NOK 200 000,-
Søknadssum		NOK 800 000,-

2.3 Organisering, ansvar og samarbeid

Vi ønsker en operativ prosjektgruppe med deltakere fra samarbeidskontorene. Arbeidet skal ledes av en prosjektleder i 100 % stilling med ansvar for den daglige driften og koordinering av partene.

Ved prosjektstart vil prosjektgruppen bestå av:

Beate Stabel	Tjenesteutvikler NAV Grorud
Linda Moe	Tjenesteutvikler Rosenhof VO
Anders Stabursvik	Tjenesteutvikler NAV Bjerke
Gro Åse Magnussen	Prosjektutvikler programkontoret
Ulrik Tuvnes	Anskaffelsesrådgiver

Styringsgruppe

Einar Lødemehl	Enhetsleder NAV Bjerke
Vibeke Malde	Fung. enhetsleder NAV Grorud
Ylva Drage	Rektor Rosenhof VO
Atle Klokk	Avdelingsleder NAV Tiltak Oslo

Referansegruppe

Vi ønsker å opprette en referansegruppe med sosial investor og offentlige aktører, deriblant LUP, samt muligens også sosiale entreprenører, som kan bidra til å sikre at forsøket er interessant for alle involverte parter. Vi vil også undersøke om representanter fra KS, Impact Startup eller andre aktuelle aktører vil sitte i referansegruppen. Målet med denne gruppen vil være å støtte forsøket faglig, og bidra til samskaping i arbeidet.

